

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut perustuvat varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaikiin (1503/2016) ja sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettuun lakiin. Laissa säädetään mm. varhaiskasvatuksesta perittävän maksun määräytymisestä sekä varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen määräytymisen perusteena olevista tuloista. Maksut määräytyvät perheen koon ja tulojen mukaan prosenttiperusteisesti. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain (1503/2016) 16 §:n edellyttämät indeksitarkistukset asiakasmaksuun ja tuloarajoihin tehdään joka toinen vuosi. Uudet maksut määritellään 1.8.2026 alkaen.

PERHEEN KOKO, TULORAJAT JA MAKSUPROSENTIT

Perheen kokona otetaan huomioon yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävät henkilöt sekä heidän kanssaan samassa taloudessa asuvat molempien alaikäiset lapset. Jos lapsen huoltajat asuvat eri osoitteissa, mutta lapselle järjestetään varhaiskasvatusta vain yhdessä kunnassa, määrätään maksu sen perheen tulojen perusteella, jonka luona lapsi on kirjoilla.

Perheen tulot

Perheen tuloja ovat varhaiskasvatuspalveluja käyttävän lapsen, hänen vanhempansa tai muun huoltajansa sekä heidän kanssaan yhteistaloudessa avio- tai avioliitossa elävän henkilön tulot. Tuloiksi luetaan veronalaiset ansio- ja pääomatulot, lomarahat sekä verosta vapaat tulot. Lasten tuloja voivat olla esim. perhe-eläke, korkotulo, elatusapu tai -tuki. Tulojen vähennyksenä otetaan huomioon suoritettavat elatusavut ko. perheen ulkopuolisille lapsille sekä tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut kustannukset.

Metsätulona otetaan huomioon varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 7§:n 3 momentin mukaan vahvistettu metsän keskimääräinen vuotuinen tuotto hehtaarilta kerrottuna metsämaan pinta-alalla.

Tuloina ei oteta huomioon:

○ lapsilisää	○ opintotuen asumislisää
○ vammaisetuksista annetun lain (570/2007) mukaista etuutta	○ toimeentulona maksettavaa toimintarahaa ja matkakorvausta
○ kansaneläkelain (568/2007) mukaista lapsikorotusta	○ Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) mukaista yllä-pitokorvausta
○ asumistukea	○ julkisesta työvoima- ja yrityspalveluista annetun lain (916/2012) mukaista kulukorvausta
○ tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavia sairaanhoito- ja tutkimuskuluja	○ opintojen johdosta suoritettavia apurahoja ja muita vastaavia avustuksia
○ sotilasavustusta	○ perhehoidon kustannusten korvauksia
○ rintamalisää	○ lasten kotihoidon tukea. (11.5.2007/585).
○ opintorahaa	
○ aikuiskoulutustukea,	

Kuukausimaksu

Varhaiskasvatuksen toimintakausi on 1.8.–31.7. Mikäli lapselle on varattu varhaiskasvatuspaikka elokuusta lähtien, peritään asiakasmaksua enintään 11 kuukaudelta toimintakauden aikana. Maksuton kuukausi on heinäkuu. Oikeus maksuttomaan kuukauteen säilyy muutettaessa kunnasta toiseen.

Perheen koko ja tulorajat:

Perheen henkilömäärä	Tuloraja 1.8.2026 €/kk	Maksuprosentti
2	4 369	10,7 %
3	5 635	10,7 %
4	6 399	10,7 %
5	7 163	10,7 %
6	7 925	10,7 %

Jos perheen koko on suurempi kuin kuusi henkilöä, korotetaan maksun määräämisen perusteena olevaa tulorajaa 295 eurolla kustakin seuraavasta perheen alaikäisestä lapsesta.

Perheen bruttotuloista vähennetään perhekoon mukainen tuloraja. Jäljelle jäävästä summasta lasketaan 10,7 %, jolloin saadaan lapsikohtainen **kokoaikaisen varhaiskasvatuksen kuukausimaksu**

Maksun enimmäismäärä nuorimmasta varhaiskasvatuksessa olevasta lapsesta on 335 euroa kuukaudessa. Ikäjärjestyksessä seuraavasta kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa olevasta lapsesta määrätään maksu, joka on enintään 134 euroa tai 40 prosenttia nuorimman lapsen kokoaikaisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksusta. Kustakin seuraavasta lapsesta määrättävä kuukausimaksu on 20 prosenttia ensimmäisen lapsen kokoaikaisesta asiakasmaksusta. Alin perittävälapsikohtainen kuukausimaksu on 32 euroa (§7). Maksun määrä pyöristetään lähimpään euromäärään (§4).

Tulotietojen toimittaminen

Tulotiedot toimitetaan täyttämällä tulotoselvityskaavake liitteineen viimeistään hoidon aloittamiskuukauden loppuun mennessä. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu määrätään sen maksamisajankohdan tilannetta vastaavaksi joko todennettavissa olevien tai arvioitujen tulojen perusteella. Mikäli perhe ei ilmoita tulojaan, peritään korkein maksu. Jos perheen koko muuttuu tai perheen tulot muuttuvat olennaisesti toimintavuoden aikana, perheen on tehtävä uusi tulotoselvitys liitteineen maksun uudelleen määräämistä varten.

Olennaiseksi muutokseksi katsotaan maksun perusteena olevien bruttotulojen 10 % muutos. Muutos tehdään seuraavan kalenterikuukauden alusta. Lyhytaikainen tulonmuutos (1–2 kk) ei vaikuta asiakasmaksuun. Alentuvia maksuja ei muuteta takautuvasti. Uuden toimintakauden (1.8.) alusta tehtäviin tarkistuksiin tulotoselvitys on toimitettava elokuun loppuun mennessä.

Maksupäätös voidaan oikaista, mikäli se osoittautuu virheelliseksi. Jos maksun määrääminen on perustunut perheen antamiin virheellisiin tai puutteellisiin tietoihin, voidaan todellisten tulotietojen mukainen maksu periä takautuvasti enintään vuoden ajalta. Varhaiskasvatuksen esihenkilö voi hakemuksesta jättää perimättä tai alentaa määrättyä maksua elatusvelvollisuuden, toimeentuloedellytysten ja huollollisten näkökohtien perusteella. Hakemukset, vahvoine perusteluineen toimitetaan varhaiskasvatuksen esihenkilölle.

Tulorekisterin hyödyntäminen varhaiskasvatuksen asiakasmaksuissa

1.1.2020 alkaen kunnat ovat alkaneet saada tarvittaessa palkkatietoja valtakunnallisesta tulorekisteristä. 1.1.2021 alkaen tulorekisteristä saadaan myös eläke- ja etuustietoja. Tulorekisterin tietoja käytetään tarvittaessa perheen tulotietojen tarkentamiseen. Asiakasperheillä on edelleen tulotietojen toimittamisvelvollisuus.

Varhaiskasvatusajan vaikutus asiakasmaksuun

Asiakasmaksu määritellään ja peritään sovittujen toiminta-aikojen perusteella. Varhaiskasvatuksen alkaessa tunnit määritellään perheen kanssa. Mikäli tuntien määrä ei ole tiedossa, ne arvioidaan. Sovittujen tuntien toteutumista tarkastellaan kuukausittain. Mikäli sovittu tuntimäärä alittuu tai ylittyy kuukaudessa, peritään maksu toteutuneen tuntirajan mukaan.

Esiopetuksen osuus (84 tuntia kuukaudessa) on maksutonta. Maksuttoman esiopetuksen lisäksi täydentävää varhaiskasvatusta tarvitsevan lapsen asiakasmaksu on tuntirajojen mukainen. Asiakasmaksua ei muuteta koulujen syys-, joului- ja talvilomien ajaksi. Kesäajalta (kesä –heinäkuu) peritään esiopetusikäisiltä normaalin kuukausimaksun mukainen maksu.

Taulukossa ilmoitetut prosenttiluvut kertovat kuinka monta prosenttia varhaiskasvatuksen asiakasmaksu on täydestä tulojen mukaisesta kokoaikaisen varhaiskasvatuksen kuukausimaksusta.

Varattu hoitoaika tuntia/kk	Maksuperuste	max. €/kk
0–20	20 %	67,00
21–40	30 %	101,00
41–60	40 %	134,00
61–85	50 %	168,00
86–115	65 %	218,00
116–135	80 %	268,00
136–160	90 %	302,00
yli 161	100 %	335,00

Maksun määrä pyöristetään lähimpään euromäärään.

Maksun periminen poissaolojen ajalta

Varhaiskasvatuksen toimintakausi on 1.8.–31.7. Mikäli lapselle on varattu varhaiskasvatuspaikka elokuusta lähtien, peritään asiakasmaksua enintään 11 kuukaudelta toimintakauden aikana. Maksuton kuukausi on heinäkuu.

Lapsen hoidon alkaessa tai päättyessä kesken kalenterikuukauden, maksu määrätään hoitotuntien lukumäärän mukaan kuukausimaksua alhaisempana.

Lapsi voi pitää varhaiskasvatuksesta taukoa vanhemman vanhempainvapaan aikana, jos lapsi on jo ollut varhaiskasvatuksessa. Oikeus samaan varhaiskasvatuspaikkaan säilyy, vaikka lapsi on poissa varhaiskasvatuksesta sinä aikana, jona lapsen hoidosta maksetaan vanhempainrahaa ja poissaolo kestää yhtäjaksoisesti enintään 13 viikkoa. Poissaolojaksosta on ilmoitettava varhaiskasvatuspaikkaan 2 viikkoa ennen vapaalle jäämistä..

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksun laskuttaminen

Sivistyslautakunta on päättänyt kokouksessaan 14.9.2021 § 52, että varhaiskasvatuksessa peritään tuntiperustainen maksu lapselle arvioidun tuntimäärän mukaisesti 1.8.2021 alkaen.

Laskutus perustuu toteutuneisiin läsnäolotunteihin sen maksuluokan mukaisesti mikä on esitetty yllä olevassa taulukossa. Varhaiskasvatuksen esihenkilöllä on oikeus periä asiakasmaksu arvioidun tuntimäärän mukaisesti, mikäli läsnäolotunteja on peruttu perusteettomasti.